

Vereniging van Vrienden van het Landgoed Fraeylemaborg

Jaarverslag 2024

Fraeylemaborg

Inhoud

Inleiding	2
1. Bestuur	2
2. Leden en communicatie	3
3. Besteding donaties	4
4. Voorjaarsvergadering	4
5. Najaarsvergadering	6
Slot	7

Inleiding

Het bestuur kijkt met tevredenheid terug op het jaar 2024. In de eerste plaats omdat we als bestuur instemming van de leden hebben verkregen op het geactualiseerde beleidsplan voor de periode 2025-2028. Daarin zijn ambities, beleidsdoelstellingen en beleidsacties geformuleerd die de stabiliteit en toekomstbestendigheid van de vereniging voor de komende jaren bevorderen. Het beleidsplan sluit inhoudelijk nauw aan bij het beleidsplan van het Landgoed en werkt daarmee versterkend voor de band tussen de vereniging en het Landgoed(bestuur).

In de tweede plaats toont het financieel jaarverslag aan dat de vereniging financieel stabiel, gezond en draagkrachtig is om blijvend te kunnen bijdragen aan de instandhouding en toekomstbestendigheid van het Landgoed. De ledenvergadering heeft in 2024 een definitief besluit genomen omtrent de herbesteding van gelden uit eerdere jaren, na de annulering van het Fuggerei-project. Daarmee hebben we een streep gezet onder een periode van onduidelijkheid op dit terrein.

Ook hebben de leden ingestemd met een verhoging van de jaarlijkse bijdrage van 20 naar 25 euro. Hiermee loopt de vereniging weer in de pas met de verhouding tussen de jaarlijkse vaste lasten voor de vereniging en het besteedbaar bedrag ten behoeve van het Landgoed. De stijging van de vaste kosten in de afgelopen vijf jaar houden direct verband met inflatie.

In de derde plaats is het aantal leden gegroeid en hebben we als vereniging onze leden meer activiteiten in co-productie kunnen aanbieden, waardoor leden gratis, of met korting aan het Landgoed gelieerde activiteiten konden bezoeken. Daarmee samenhangend hebben we gestreefd naar meer zichtbaarheid van de vereniging, zowel voor de leden als niet-leden.

Een betere zichtbaarheid is geen doel op zich, maar voor de vereniging is zichtbaarheid het vehikel om het belang van behoud van een vitaal en goed functionerend Landgoed en haar culturele zeggingskracht permanent onder de aandacht te brengen, in een tijdgewricht waarin steun en aandacht hiervoor niet vanzelfsprekend is.

1. Bestuur

In 2024 hebben vijf bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast is tweemaal overleg gevoerd met een vertegenwoordiging van het Landgoedbestuur. Naast de formele bestuursvergaderingen hebben informele gesprekken plaatsgevonden tussen vertegenwoordigingen van het bestuur en de directeur / de conservator / medewerkers van Landgoed Fraeylemaborg. Deze gesprekken betroffen met name afstemming op het terrein van PR en communicatie en gezamenlijk georganiseerde activiteiten.

Vanwege de omvang van de taak van het bestuur is het streven minimaal zeven bestuursleden deel te laten uitmaken van het Vriendenbestuur. Per 31 december 2024 is de samenstelling van en taakverdeling binnen het bestuur als volgt:

1. P. Kamminga (Peter)	voorzitter
2. P. de Vries (Pia)	secretaris
3. K. Reitsma (Koos)	penningmeester
4. F. Sebens (Fekko)	coördinator activiteiten
5. C. de Groot (Ciska)	public relations en communicatie

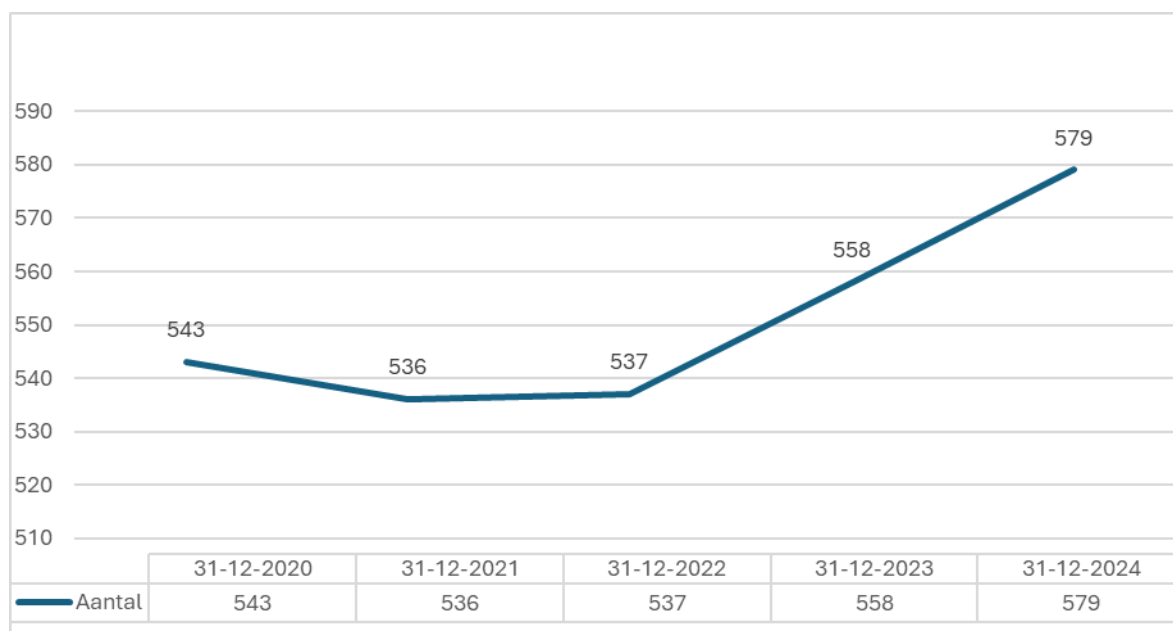
- 6. J. Wieringa (Joyce)
- 7. *Vacature*

public relations en communicatie
algemeen bestuurslid

In de voorjaarsvergadering van 2024 hebben we afscheid genomen van de bestuursleden Edith Kieft en Follie Homan. Beiden hebben acht jaar lang de vereniging gediend en daarmee de maximale zittingsduur bereikt. In de vacature van Edith Kieft is Pia de Vries benoemd, die het secretariaat van Edith heeft overgenomen. In de vacature voor Follie Homan kon nog niet worden voorzien. In de najaarsvergadering is een algemene oproep gedaan voor een nieuw bestuurslid.

2. Leden en communicatie

In 2024 heeft het bestuur een marketing- en communicatieplan opgesteld om via gerichte marketing en communicatie het aantal Vrienden te laten toenemen. In 2024 hebben we een groei gerealiseerd van 4%: 21 nieuwe Vrienden.

De volgende acties zijn in 2024 ondernomen om huidige Vrienden aan de Vereniging te blijven binden, om nieuwe Vrienden te werven en om zichtbaar te zijn.

1. Het bestuur was aanwezig bij evenementen waarbij het Landgoed geopend was. Op een prominente plek in de Grote Zaal werd er gesproken met bezoekers over de betekenis van de Vrienden voor het Landgoed en de voordelen van het Vriend-zijn. Dit heeft ca. 5 nieuwe Vrienden opgeleverd.
2. De digitale nieuwsbrief VriendenNieuws is 4 x verstuurd aan Vrienden met een emailadres. (Van zo'n 97 Vrienden is het emailadres niet bekend). Gemiddeld wordt deze nieuwsbrief door zo'n 67% van de geadresseerden geopend.
3. In de vier digitale nieuwsbrieven FraeylemaNieuws werd in elk nummer kopij geplaatst met nieuws van de Vereniging van Vrienden. In de editie van december werd secretaris Pia de Vries-Bonder geïnterviewd.
4. Er vonden twee Vriendendagen plaats. Op 13 april (ca. 80 aanwezigen) en op 9 november (ca. 60 aanwezigen).

5. De Vrienden werden uitgenodigd voor de opening van twee exposities, op 29 maart (“Door de bomen”) en op 4 oktober (“Textielkunst Annie Vriezen”).
6. Op 28 juni vond voor de Vrienden een Zomeravondwandeling door het bosspark plaats met gids. Hieraan hebben zo’n 20 personen deelgenomen.
7. Op 29 september vond er een bezoek plaats aan de Groninger Zilverkamer in Appingedam met de expositie "Het zijn de Van Houten(s)". Directeur Herma Grimmius gaf hierbij uitleg. Hieraan namen zo’n 20 personen deel.
8. Op 12 december werden de Vrienden uitgenodigd voor het Lichtfestival “Licht op Fraeylema”.
9. Er is 1 persbericht verstuurd. In oktober i.v.m. de Vriendendag van 9 november.
10. In de mededelingenkast op de parking van het Landgoed hangt een poster met een wervende tekst om Vriend te worden.
11. Er zijn ca. 250 Vriendenfolders verspreid.
12. Er is via Social Media gecommuniceerd over onze activiteiten.
13. De Vriendenpagina op www.fraeylemaborg.nl is tekstueel aangepast.
14. Alle Vrienden hebben het boek “Een heerlijkheid en landgoed onder druk” van Peter Kamminga gratis kunnen ophalen in de museumwinkel of tegen portokosten kunnen laten thuisbezorgen.

3. Besteding donaties

Tijdens de ledenvergadering in het voorjaar is besloten tot een herbesteding van gelden die waren gereserveerd voor het Fuggerei-project. Het Fuggerei-project is geannuleerd. Met meerderheid van stemmen is ingestemd met een herbesteding van € 30.000, aangevuld met een bedrag van €3350 over de volgende projecten:

1. Actualisatie introductiefilm € 6.500,00
2. Bijdrage stripboek € 11.000.00
Bijdrage educatief component € 6.000.00
3. Bijdrage lichtfestival (uitlichten Borg) € 10.000.00

In de najaarsvergadering is de leden het navolgende voorstel voorgelegd voor de besteding van de vriendengelden voor 2024:

:		
1.	Reconstructie schommel, omgeving, bank	€ 10.000
2.	Aanschaf nieuwe historische kostuums	€ 2.000
	Totaal	€ 12.000

Met algemene instemming zijn deze bestedingen akkoord bevonden.

4. Voorjaarsvergadering

Aantal aanwezigen: ca. 80

Financieel jaarverslag 2023

De penningmeester Koos Reitsma geeft een toelichting op het financieel jaarverslag 2023. Het is een goed jaar geweest. Er zijn 3 nieuwe leven Vrienden bijgekomen. De

jubileumvergadering heeft iets meer gekost dan begroot, er waren meer Vrienden dan verwacht. Voor de schenking van € 30.000 komt een nieuwe besteding. Er staat nog veel geld op de spaarrekening dit wordt uitbetaald als de besteding bekend is.

Verlag kascommissie

Kascommissielid mevrouw Dirkje Tuik geeft mondeling verslag van de controlebevindingen ten huize van de penningmeester. De vergelijking met 2022: De meeste uitgaven waren voor boek deel 3 en de Vriendendag. Opmerking: de bestuursleden declareren geen reis- en kilometervergoeding. De boekhouding over 2023 is gecontroleerd en in orde bevonden. Het zag er keurig uit en ze geeft een compliment aan de penningmeester. Het voorstel om het bestuur en de penningmeester décharge te verlenen wordt met applaus aangenomen.

De afgelopen jaren is er gesproken over een verhoging van de contributie. In vergelijking met andere verenigingen maar ook in de basiskosten lopen de verschillen uiteen. Om weer op peil mee te lopen wordt voorgesteld om de contributie met ingang van het kalenderjaar 2025 te verhogen naar € 25,- per jaar. De Vrienden gaan akkoord.

Actuele ontwikkelingen rond de Fraeylemaborg door de stichting Fraeylemaborg. Herbesteding gelden/ vaststelling van het doel Vriendengelden

In 2025 bestaat het museum 50 jaar en is in deze jaren gegroeid tot wat het nu is. Hoe presenteren wij het verhaal aan het publiek, op zoek naar andere doelgroepen, mensen met een achterstand naar de samenleving, jongeren, laaggeletterden of anderstaligen meer aangepaste info kunnen geven.

Herbesteding van de gelden:

De voorzitter legt uit wat bestuur en Vrienden belangrijk vinden:

€ 30.000 was al bestemming voor, dit blijft zo € 30.000 herbesteden (Fuggerei gaat niet door)

1. Actualisatie introductiefilm € 6.500,00
2. Bijdrage stripboek € 11.000.00
Bijdrage educatief component € 6.000.00
3. Bijdrage lichtfestival (uitlichten Borg) € 10.000.00

Totaal € 33.500.00

Het totale bedrag komt iets boven de € 30.000.00 uit maar is nodig en lijkt het bestuur aanvaardbaar. Per voorgesteld punt is er met ruime meerderheid van de vergadering ingestemd voor de besteding van de gelden.

Lezing na de pauze:

Lezing door de heer Peter Kamminga, met als titel: "Verborgene kansen voor historisch Midden-Groningen." Een verdieping van de door Peter Kamminga gehouden Jaap Westerdiep-lezing in november 2023 over het benutten van verborgene historische rijkdommen in de gemeente Midden-Groningen.

5. Najaarsvergadering 9 november 2024

Aantal aanwezigen: ca. 60

Algemeen en bestuurszaken

Het nieuwe beleidsplan 2025-2028 staat op de website en de Vrienden hebben hier kennis van kunnen nemen. De voorzitter neemt enkele punten uit het beleidsplan door:

- Missie:
De Vereniging van Vrienden sluit aan bij de missie van Landgoed Fraeylemaborg, zoals verwoord in hun beleidsplan.
- Ambities:
Wij blijven ons inzetten voor het overdragen van het inhoudelijke verhaal en het in stand houden van het unieke karakter van borg en landgoed. Van belang is meer aandacht voor doelgroepen zoals laaggeletterden, gehandicapten, anderstaligen, jongeren en ouderen.
Dit vraagt soms ook om eventuele (technische) aanpassingen.
- Actiepunten:
  1. Het behouden van het ledenaantal.
  2. Het behouden van 2x per jaar een Vriendendag.
  3. Het fysiek aanwezig zijn bij evenementen op het Landgoed.
  4. Netwerk uitbreiden bijvoorbeeld uitwisseling met andere borgen.
  5. Digitale aanmelding Vrienden en betaling bijvoorbeeld met een QR code.
  6. Eventuele noodzakelijke actualisatie van de statuten.

Pionieren:

Er is een podcast in de maak waarvoor nog een goede titel wordt gezocht.
Aan het maken van een podcast zijn geen kosten verbonden.

Het bestuur bestaat momenteel uit 6 leden. Om het op peil te houden zijn we op zoek naar een algemeen bestuurslid. Bent u geïnteresseerd? Dan kunt u zich aanmelden bij de voorzitter.

Actuele ontwikkelingen op en rondom het Landgoed

Directeur Liefke Knol is verheugd dat er zoveel Vrienden aanwezig zijn, het is een betrokken Vereniging van Vrienden.
Ze heeft dit jaar een hele cyclus meegemaakt. Liefke gaat nader in op het stuk in het DvhN over het opstappen van het bestuur van het Landgoed. De Gerrit van Houten Stichting is de eigenaar van het Landgoed. Er is een aparte Stichting opgericht te weten Stichting Landgoed. Er is een verschil van inzicht oa over de onderlinge verhouding en rolverdeling en verdeling van zeggenschap en verantwoordelijkheden. Er is altijd goed samengewerkt tussen beide Stichtingen. Patstelling is niet goed, er is ook begrip voor maar we moeten wel verder. De procedure voor het zoeken van nieuwe bestuursleden is gestart. Er zijn inmiddels een aantal serieuze kandidaten en de verwachting is dat in december het bestuur weer tot 5 leden kan worden aangevuld.

De nieuwe ontwikkelingen die door de Vrienden mogelijk zijn gemaakt:

Voor het Van Hulten plan is door de Vrienden een groot bedrag toegezegd. Het park wordt weer in top conditie gebracht en de historische lijnen worden teruggebracht. De

bedoeling was om hier al eerder mee te beginnen. De vergunning van de gemeente is nu rond. De regeling van de provincie is aangevraagd. Een voorwaarde voor deze regeling is dat er nog niet met de werkzaamheden mag worden begonnen. We moeten even afwachten wat de provincie gaat doen. Met de werkzaamheden zal aan de voorzijde van het park worden begonnen en dan vervolgens naar de achterzijde worden voltooid. Ook de Boslaan wordt aangepakt.

De introfilm moest vernieuwd worden, dit is inmiddels gebeurd. De première van de film wordt hier vertoond. De vernieuwde film is mede mogelijk gemaakt door de donatie van de Vrienden.

Ook is er een bijdrage toegezegd voor het nieuwe winterevenement "Licht op Fraeylema" De bijdrage voor de artistieke verlichting van de borg is blijvend, dit kan elk jaar weer gebruikt worden. Het festival is een experiment en dit jaar moet blijken of het aanslaat.

Vaststellen doel(en) vriendengelden 2024

Voorstel besteding Vriendengelden 2024, na toelichting door de directeur van het Landgoed en na overleg met het Vriendenbestuur:

:

3. Reconstructie schommel, omgeving, bank	€ 10.000
4. Aanschaf nieuwe historische kostuums	€ 2.000
Totaal	€ 12.000

Met algemene instemming worden deze bestedingen voor akkoord bevonden.

Lezing na de pauze

De lezing werd verzorgd door historicus dhr. Erik Mijnheer met als titel:

"In de tuinen van Het Loo bloeien de controversen."

De rijk geïllustreerde en boeiende lezing ging over de verschillende zienswijzen op de restauratie van paleis Het Loo gedurende de jaren 1956-1984 en de discussies die hierover ontstonden.

Slot

Het bestuur bedankt de personeelsleden en vrijwilligers van de borg voor hun steun en medewerking in het afgelopen jaar. Ook Scouting Fraeylema wordt bedankt voor de prima verzorgde catering op onze Vriendendagen. Tot slot dank aan alle leden, die in woord en daad bijdragen aan 'ons' fantastische en unieke landgoed.

Februari 2025

Namens het bestuur,

Peter Kamminga
voorzitter